

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕСЯ!

The Provincial Library City

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК III

Ч. 105.

СУБОТА, 31. ГРУДНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, DECEMBER 31st, 1921.

No. 105.

VOL. III.

Новинки.

3 IX. ВСЕРОСІЙСЬКОГО КОНГРЕСУ СОВІТІВ.

Ленін заявляє, що СРСР бажає миру, однак її поступки кайталістичним державам не безграничні.

МОСКВА, 26. грудня. — Десятий Всеросійський Зїзд Сівітїв в Москві розпочався промовою Ленїна, який дав доклад про внутрішнє і міжнародне положення Сівітської Республїки. Він виступав не як провідник комунїстичної партїї, а виключно в ролї представлєля Ради Народних Комїсарїв, вїдвїчального за правлїне краєм.

Підчас появи Ленїна на трибуні всї 2 тисячї делегатїв зїзду і около 4 тисячї присутніх на галерїях встали як один і привітали його трїмїнами оплесками, які тривали понад три мїнути.

Говорючи про вїдносини, їстїуючї між Сівітською Росїєю і її сусїдами, Ленїн сказав: "Сівітське правлїтельство перше всего бажає мира і є готове піти на найбільшї жертви, щоб ї затримати мир, не дивлячись на всїяку провокацію. Але ті, котї думають, що провокація може тїгнути ся безкошечно і що нашї уступки є безграничнї, роблїють велику помилку. Росїя бїдна, змучена, слаба; але не до той степенї, щоб ї переносити чїї-б то не було спроби використати її миролюбївстї в цїлї примусити її на неможлїви уступки. Нехай се запам'ятають собі Фїляндїя, Польща і Румунїя".

Прийшовши до питання про голод, Ленїн повїдомив конгрес, що американське правлїтельство внасїгнувало 20 мїлїонїв доларїв на помїч голодуючим під умовою, що сівітське правлїтельство купити в Америкї додатково на свої средства збїжа не менше, як за 10 мїлїонїв доларїв. Сівітське правлїтельство вже звинїло свою згоду на се умовою.

Найбільше заїтересоване викликало та часть промови Ленїна, в котрій він дав огляд нової економічної полїтики. Він остро напав на неперїри- мих, вїдїкаючих необхіднїсть свобїдної торгівлї, уважаючи, що вона являється ся заргрозю комунїзму.

Сенсацію викликала заява Ленїна про те, що правлїтельство має намір просити конгрес о значне обмеженє прав надзвичайнїї комїсії по боротьбї з контрреволюцією. Признаючи Чека як необхідну їнституцію в воєнний час, коли безчислїні заговори контрреволюціонерїв проти сівітської властї піддержувалися капїталїстичними правлїтельствами Европи, він уважає, що з перемїнївними ся умовинами необхідним є зрєформувати їнституцію, створену спеціально для того беззвєчного періоду. Далше їстїюване Чека в тїй формї, в якї вона була створена на початку, не є можлївим, після думки Ленїна, з переведенєм в жите нової економічної полїтики.

Сівітсько-австрїйський договір.

З Вїднї повїдомляють, що канцлер Шобер підписав договір між Сівітською Росїєю а Австрїєю. Договір зложено по звїрзах нїмецького сівітського договору з 6. мая 1921.

ІТАЛІЯ І РОСІЯ ПІДПИСАЛИ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР.

Подїбний договір підписано також між Італїєю і Україною.

РИМ, 26. грудня. — Оповїщено пївурядово, що в мїністерствї заграничних справ підписано нїнї торговельний договір між Італїєю і Росїєю.

РИМ, 27. грудня. — Римські газети опублїкували нїнї точнї торговельного договору між Італїєю і Сівітською Росїєю, який був підписаний вчєра мїністром заграничних справ Деала Торреттою і сівітським представником М. Вороським. Договір є більше тимчасовий і говорить про вїдновленє торгівлї між обома краями закї закінчатї ся переговорами над загальним економічним договором.

Договір мїстить взаїмнї клязувлї про їмпорт і експорт (вїзї і вїзївї), про вїзд і вїзїд кораблїв обох країв до і з портів обох країв і говорить про стриманє ся від пропаганди.

В додатку, договір говорить про негаїну репатрїацію всїх Італїївцїв в Росїї, бажаючих повернутї до дому. Обї сторони годять ся взаїмно стриматї ся від всїх форм блокади і бойкоту, годять ся не тамувати поштової і телеграфїчної комунїкації і не перешкаджаїти Італїїнїм торгувати в Росїї.

Сівітська Росїя годить ся не рекурїувати італїйських товарів і годить ся не домагати ся від Італїї фондїв з маєтку, приналежного до старого сівітського режіму.

Мїністер Торретта і М. Вороський підписали також подїбний договір між Італїєю і Україною.

АНГЛІЯ І ФРАНЦІЯ ЗАПРОСЯТЬ РОСІЮ НА КОНФЕРЕНЦІЮ.

Чїчерїна і Лїтвінова запрошають до Лондону дати вступнїї інформації.

ЛОНДОН, 26. грудня. — Лондонський "Таймс" доносить, що премїєри Лївї Джордж і Брїян згодили ся в принципї запросити сівітського сівітського мїністра заграничних справ Чїчерїна і М. Лїтвінова до Лондону на початку нового року. Панує увїрене, що їх попросять дати яснї вїдповїди на дуже важнї питання полїтики. День 8. лютого є згадуваний як правдоподїбна дата, коли почнуть ся переговори.

ЛОНДОН, 27. грудня. — Заявляючи, що збирається ся більше доказів на те, що британське правлїтельство бажає розпочати зносини з Росїєю, лондонський "Таймс" потверджує донесенї з 20. грудня, що премїєр Лївї Джордж піддав гадку скликати на початку сїчня конференцію п'яїтїох держав, на котру були би запрошенї Росїя і Нїмеччина. Ся конференція не збереть ся однак скорше як при кїнцї лютого і сподїють ся, що до того часу сівітський сівітський мїністер заграничних справ Чїчерїн і М. Лїтвінов вїдвїдають Лондон та розв'язанєм певних питань підготують дорогу для прибутї сівітських представлївцїв на конференцію.

РЕЗИГНАЦІЯ ПРАВИТЕЛЬСТВА МІЕНА.

Новий кабїнет мїністрів.

ОТТАВА, 29. грудня. — Члєни правлїтельства Артура Мїєна вручили нїнї по полуднї генерал-губернаторови бароновї Бїнговї свої реїзїгнації. П'ятїнаїть мїнут пїзніше барон Бїнг пїслав по лїдера лїберальної партїї В. Л. Макензі Кїнга і поручив їому сформувати мїністерство.

Кїнг формально прийняв сей обовязок і став десїятїм з ряду премїєром Канади.

Новий канадїйський кабїнет мїністрів, утворений провідником лїберальної партїї Макензі Кїнгом, представляєть ся так:

Премїєр мїністрів і мїністер заовнїшнїх справ — В. Л. Макензі Кїнг.

Мїністер мїліції і оборони — Джордж П. Грагам.

Мїністер фїнаїсїв — В. С. Фїллінг.

Мїністер марїнарки і рїболовства — Ернест Лапоїнт.

Генеральний почмайстер — Чарлз Морфї.

Мїністер судївництва — Сер Ломер Гвїн.

Мїністер зєлізницї — В. С. Кеннеді.

Мїністер внутрїшнїх справ і мїністер копалень — Чарлз Стюарт.

Мїністер здоров'я — др. Беленд.

Мїністер торгівлї і промислу — Дж. А. Роб.

Мїністер рїдївництва — В. Р. Модервел.

Мїністер працї — Джеймс Мордок.

Державний секретар — А. Б. Капп.

Генеральний прокуратор — Д. Д. МекКензі.

Мїністер цївїлї — Дж. Бюро.

Мїністер публїчних робїт — сенатор Босток.

Без портфєлю — Дж. Е. Сїнклейр, сенатор Дандїренд і С. А. Лов.

УКР. РОБІТНИК ЗАСУДЖЕНИЙ НА ТЯЖКУ КАРУ.

Безробітний Ст. Завєлюк їстївав 40 лїт в'язнїцї за те, що не маючи що їсти ї де спати, побїв вїкна, щоб їстїстати ся на зиму до арешту.

ПЕРРИ САНД, Онт., 28. грудня.

— Голодний, холодний і без роботи, Стефан Завєлюк, Гадїчанин, рїшив ся побїти кїлька вїкон, щоб їстїстати ся на зиму до гарнї теплої тїрми. Се було їого поєсненє нїнї перед судом, де він став оскаржений за побїтє мїнувшїої середї 21 шїб.

Полїційний судїя Джордж Мур засудив Завєлюка на 4 роки в'язнїцї за кожде з десятих оскарженєв, так що разом він зїстав засуджений на 40 лїт тїрми.

Навїть генеральний прокуратор В. Е. Реней висловив здївзованє їза острого засуду і сказав, що їого департамент розсїдїть ся справу.

гелер знизива робїтникам платню о 25 процент, помїмо закљученої угоди між властїтелями майнїв і майнерами 18 дїстрїкту, якої речїнець кїнчить ся аж в мартї слїдуючого року.

В суботу майнї були пїкетованї і урядники Злучених Майнерів Америкї 18. дїстрїкту з Калгарї поїхали до Дромгелєр, щоб ї запротестувати проти знизки платнї і, коли-б се було можлїво, полагодити їїду справу. Та урядникї майнї вїдмовили їм побачити а натомїсть вїдали варїанти на арештованє декотрих юнїїних урядникїв. В наслідок того провїнціональна полїція арештувала Вїлїяма Раянє, вїцепрезїдента Злучених Майнерів Америкї 18. дїстрїкту. Їого пїзніше вїнушено за зложенєм \$500 кавїї. Другим арештованим є Петро Рофт, що був пїкетчиком коло майнї.

Майнерї на своїм масовим мїтїнгу на Рїзвдо ухвалили резолюцію, в якї напїятували Вїлїяма Маршє, мирового судїю, за назнавїенє трїох спеціальных констаблїв, котрї мають вложєнї в майну грошї. Один з тих констаблїв витягнув револьвер і дав два вїстрїли.

Робїтникї в майнї Монарк в числї 175 вїйшли на страїкнїнї.

Італїйський Червоний Хрест на помїч голодуючим.

РИМ, 28. грудня. — На підставї договору, підписаного тут президентом Італїйського Червоного Хрєста і сівітським представником М. Вороським, Італїйський Червоний Хрєст має заложити в голодуючих околицях Росїї 18 стациї з поживою і медикаментами. Правлїтельство дало на сю цїль 6,000,000 лїрїв.

Можлївїсть розпочатї торгівлї між Америкю і Росїєю.

ВАШІНГТОН, 27. грудня. — В Бїлїм Домї сказано нїнї, що змїни в сівітській правлїтєльствєннїй полїтицї, недавнї вїдбувшї ся або маючї ся вїдбуїти, можуть привєсти до вїдновленя торгівлї між Росїєю і Злученими Державинами.

Англія, Нїмеччина і Росїя.

Рївночасно з вїзїтою Стївенєса в Лондонї прибув до Берлїна англїйський представник Кентвортї. На думку єго англїйського соціалїста всї держави повиннї стремїти до утворєня зєднаних держав Европи. Першим кроком до сего булаб вїдбудова Нїмеччини і Росїї. Англія повинна закључити з Нїмеччиною союз вїдбудови Росїї. Англія повинна доставити матерїял, Нїмеччина лїудїв. Кентвортї, який є противником Польщї, висловив своє невдоволенє з Польщї і польнофїльської полїтики Францїї. Кентвортї вїїхав з Берлїна до Варшави, звідки уласть ся до Росїї, щоб ї зрєалїзувати свої плїни англїйсько-нїмецько-росїйського союзу.

Кентвортї у Варшавї.

До Варшави прибув члєн англїйського парламенту і представник партїї працї Кентвортї, який уласть ся до Росїї.

Росїя в оборонї Литви.

З Ковна доносять, що сівітський посол на Литвї Арольов заявив в Ковнї журналістам, що Росїя не опустить Литви в боротьбї за Вїльню.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Нїмеччина і Радянська Україна.

Представник Радянської України Авсем, який прибув до Берлїна, звернув ся до нїмецького уряду з домаганєм, щоб їого узнали як дїпљоматичного представника Радянської України. Одночасно заявив вїн нїмецький уряд, що уряд України готов закључити з Нїмеччиною рїжнї торговельнї і господарчї договори. Вїдповїдь нїмецького уряду невїдома.

Договори Радянської України.

"Русспрес" доносить: З Харкова комунїкують, що торговельнї переговори між Радянською Україною і Чехословаччиною зближають ся до кїнця. Дня 25. листопада підписаний в Москві договір Радянської України з Естонїєю, регулюючий питання про торгівство і права меншостї. Зї сторони України договір підписав Коцобїнський, а зї сторони Естонїї її представник у Москві.

Торговельна полїтика Радянської України.

В Харковї вїдбув ся шєстїденний всеукраїнський зїзд робїтникїв урядів їа заграничної торгівлї, на якому обговорювано питання їмпортної і експортної полїтики. Полїтика українського експорту їде надалї по лїнії змоніополїзованя закордонної торгівлї в руках держави. Тїльки в поодиноких випадках їнституції і підприємця одержують дозвїл перевелєня самостїїних транспакції. Уряд їа закордонної торгівлї буде опертїй на торговельнї підставах. В проектї є збїльшенє експорту сїрїектї, а навїть отворєне за кордоном товарних баз. Украинї мають бути фїнасованї державним банком. Митова полїтика мусить піти в напрямї охорони краєвої продукції і піднесеня курсу карбованця. Уряд їа закордонної полїтики не передбачає можлївостї виходу з пасивности торговельного бїлянсу без більшого кредиту закордону. Поза замїною торгівлею за сїрївцї і збиранию сїрївцїв, їа створєня вїзову предбачуване є звичайнє купно і продажє. Платїною одїнцєю має бути чужа важдота, футра ї дорогє камїне.

Український державний банк.

Заповїдженє на день 1. грудня вїдрїкє українського банку в Харковї не вїдбуло ся. Банк наче функціонує в найблїзших тїжнях. Оплати за банкові операції усталєно їа Харкова в тїй самїй висотї, що і їа Москві.

Партїїне і полїтичне жите.

Усї губернїальнї партїонференції скїнчили ся. Утворєна тимчасова мандатна комїсія в складї організаційної комїсії по скљанню Всеукраїнської Парт. Конференції і представлївцїв на конференцію їа Укр. Пуда та Харківської Губпарт. Конференції. На українській конференції утворїють ся вїставка. Їа конференції зложено 117 бїблїотек, які через делегатїв будуть переданї Губкомом їа постачаня ними мїст. Перевїрка особистого складу комуртїв продовжуєть ся. Переглянено вже около 50 гуртків. Всюди перегляд викликає жваву участь гуртків, мїсцями вїдбувають ся рїшучї

перемїненя товаришів. Найбільше перемїненє є серед радянських гуртків, в яких найдовше перебуваючї на радянській працї товаришї переїсцють ся на виробничу, або партїїну роботу.

Мїсія Шумського.

"Червона Правда" в 34 ч. за мїсть передовїцї подає свої мїркуваня щодо вїзїду Шумського до Польщї. Мїж нїшим там читаємю про те, як більшєвїки дивлять ся на стосунки, що усталїли ся між Полькама і сівітським представлївцївом:

"Згода Польщї на принятє дїпљоматичного представлївцїва Радянської України тов. Шумського наочно показує, що в тих непорозумїнях ми перемагаємо, примушуючи шляхту заспокоювати свої воєннїчї запад".

Щодо характеристик завдань Шумського, читаємо такє:

"Тов. Шумський вїдомий український дїяч і їого присутнїсть за кордоном зрїскорить клясову диферєнціацію в колах української еміграції ї прибавить до радянської влади ті блязкї нам клясовї елементи, які ще вагають ся трїох в національному питанню".

Економічне жите України.

ОДЕСА. — В одеськїм портї починаєть ся жите. Майже щоденно в одеську пристань прибувають товаро-пасажирські пароплави далекого плаваня, а також їз портів кримсько-кавказької лїнії. Одночасно помїчаєть ся великий наплив парусникїв з днїпро-бугського лиману з рїбою і дровами.

Одеський мїйський газет.

В Харківській губернїї вїкрїто новї поклади камїнного вугля.

По заворушенях у Вїднї.

Дирекція вїдєнської полїції оголошила бїлянє заворушенєв; Загалом знищено 174 склєпїв і каварєн, ранєно 20 полїційнїв і 26 цивїльних осіб. Дня 1. грудня арештовано 334 осіб.

МІТІНГИ, КОНЦЕРТИ І ПРЕДСТАВЛЕННЯ

Заходом польського робітничого т-ва "Нове Жиче" відіграєть ся

В СУБОТУ, 31. ГРУДНЯ, В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

драму в 4-ох'актах п. н.:

"ЗДРАЙЦА ЛЮДУ"

КУРТИНА ПІДНОСИТЬ СЯ О ГОДИНІ 8.15 ВЕЧЕРОМ.

Цїна мїсьц: 55, 40 і 27 центів (включючи вор текс).

КОНЦЕРТ! — КОНЦЕРТ!

В НЕДІЛЮ, 1-го СІЧНЯ, о 8. ГОД. ВЕЧЕРОМ

відбуєть ся

в Українськїм Робїтничїм Домї

КОНЦЕРТ "ДІТОЧОЇ ШКОЛИ" ПРИ У. Р. Д.

Програма дуже цікава. — Вступ вільний.

Підчас концерту буде зібрана добровільна колекта, призначена на новорічний дарунок для тих учениць і учеників, що найбільше заслужили своєю участю в концертах.

ПОЗІР! РОБІТНИКИ ПІВНІЧНОГО ВІННІПЕГУ!

В ПОНЕДІЛОК, 2. СІЧНЯ, о 2.30 ПО ПОЛУДНІ

відбуєть ся в Українськїм Робїтничїм Домї

ВЕЛИКИЙ МАСОВИЙ МІТІНГ

в справї робїтничої полїтичної організації, на якїм будуть промовляти т.т. Дж. МекДоналд, з Торонто, Онт. і М. Бартоломео, по англїйськи, а т. М. Попович, по українськи. — Тов. Дж. Пенєр буде предїсїдатєлем.

ПРИХОДІТЬ ЯК НАЙЧИСЛЕННІШЕ!

Кожний робїтник, що їїкавить ся робїтничим рухом, повинен прибути на сей мїтїнг.